

Mor Pere Casaldàliga, el bisbe dels sense terra

El bisbe català era un referent de la teologia de l'alliberament, dedicada a combatre al costat dels més pobres, des que es va implicar amb els camperols de l'Amazonia

Casaldàliga, en una imatge d'arxiu | @Casaldaliga@_

Pere Casaldàliga ha mort aquest dissabte als 92 anys a l'hospital dels Claretians de Batatais, a Sao Paulo, on l'havien traslladat des de São Félix do Araguaia, al Brasil, després que el seu estat de salut empitjorés pel parkinson que patia. El bisbe català deixa un llegat marcat per la lluita contra les injustícies i a favor dels més pobres. De Balsareny, on va néixer el 16 de febrer de 1928, a l'Amazònia, Casaldàliga ha exhibit un compromís polític inqüestionable.

Per entendre la figura de Casaldàliga és indispensable comprendre la teologia de l'alliberament. Nascuda a l'Amèrica Llatina, aquest corrent de pensament basa els seus fonaments en l'abolició de l'explotació i en l'alliberament econòmic, polític, social i ideològic. La teologia de l'alliberament planteja una praxi religiosa que no renuncia a transformar la realitat socioeconòmica per fer-la més justa i que té en la lluita de classes el seu motor. En definitiva, advoca per una Església que no es limita a evangelitzar sinó que aspira a liderar un canvi social.

Casaldàliga ha posat en pràctica la teoria des del 1968 al Brasil. Hi va arribar després de fer de capellà a Sabadell, Barcelona, Barbastre i Madrid per fundar una missió claretiana a la regió de l'Araguaia, a l'estat del Mato Grosso, i allà es va convertir en aliat dels camperols i les comunitats indígenes que demanen justícia. "Sense justícia no hi pot haver pau"

(<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/sense-ficcio/pere-casaldaliga-politica-i-religio/video/5729563/>) , deia sempre. Poc després el van fer bisbe de la prelatura de São Felix. Ha estat el bisbe dels sense terra.

Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=7eRtznQ-1VU>

La lluita de Casaldàliga ha estat clau, entre altres coses, perquè els indis xavantes recuperessin les terres d'on van ser expulsats el 1992 per empresaris de la fusta. Una victòria que va anar precedida d'amenaques de mort que el 2012 el van obligar a deixar casa seva i amagar-se. No va ser l'única vegada que els latifundistes, les multinacionals i la dictadura militar (1964-1985) el van assenyalar com a enemic.

Els adversaris eren poderosos i per això Casaldàliga sempre va creure en la força del col·lectiu com a única manera per enfrontar-s'hi. Bona prova d'això és la seva implicació com a fundador del Consell Indigenista del Brasil, que va unir les diferents tribus de l'Amazònia per defensar les seves terres. També va formar part del naixement del Moviment dels Treballadors Sense Terra, referent arreu del món.

La teologia de l'alliberament no només va fer enfadar els representants del capital, sinó també el Vaticà. Casaldàliga és un dels pocs teòlegs de l'alliberament que va quedar-se a la cúria tot i les pressions de la Congregació per a la doctrina de la fe, redefinida pel Papa Joan Pau II el 1988 per garantir que cap representant eclesiàstic se sortia dels marges establerts per Roma. Va ser l'aleshores cardenal Joseph Ratzinger, que més tard esdevindria el papa Benet XVI, qui el va amonestar.

[noticia]207083[/noticia]

Casaldàliga, en canvi, ha tingut millor relació amb altres papes. Va avalar la tria de Jorge Bergoglio com a pontífex, confiant que ja com a Francesc impulsés canvis profunds en l'Església. El 1972 Pau VI va defensar el bisbe català davant les amenaces dels terratinents brasilers.

La seva lluita diària serà el millor record que deixarà Casaldàliga. Una lluita que ha estat portada a la pantalla amb *Descalç sobre la terra vermella* (<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/sala-33/descalc-sobre-la-terra-vermella-capitol-1/video/4975851/>) , una pel·lícula dirigida per Oriol Ferrer i en què Eduard Fernández encarna el bisbe.

Amb Casaldàliga marxa un dels referents de la teologia de l'alliberament que confiava en una altra Església. Una Església al servei dels més pobres, no només des de la caritat sinó com a motor d'una lluita que encara ara continua.

Aquí podeu recuperar l'entrevista que el 2014 li va fer Francesc Escribano per TV3 (<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/sense-ficcio/pere-casaldaliga-les-causes-i-la-vida-video/4975611/>) .